

MATE ŠIMUNDIĆ, Maribor

Ante Šupuk: O PREZIMENIMA, IMENIMA I JEZIKU STAROG ŠIBENIKA
Povremena izdanja Muzeja grada Šibenika, svezak 6., 149 str., Šibenik 1981.

U zadnjih desetak godina naša je onomastika prilično živnula, posebno pak antroponimija. U prilog tvrdnji predočio bih nekoliko istaknutijih djela što su se pojavila u označenu razdoblju. I to Ive Mažuran: Popis zapadne i srednje Slavonije, Mirko Zjačić: Spisi šibenskog notara Slavogosta, Ante Šupuk: Šibenski Liber baptizorum (1581-1590), njegova antroponimna građa i osobitosti te antroponimije, Ante Burić: Povijesna antroponimija Gorskog kotara u Hrvatskoj, Živko Bjelanović: Imena stanovnika i mjesta Bukovice, Ivan Ostojić: Prilog onomastici šibenskog kraja, skupina pisaca u Institutu za jezik izdala je Leksik prezimena Socijalističke Republike Hrvatske i napokon naslovljeno djelo koje je tek jedno u nizu što ih je objelodanio vrijedni znanstveni radnik Ante Šupuk.

Po naslovima navedenih djela može se zaključiti da je u njima zbrana antroponimijska građa pojedinih krajeva. Na sreću, ta je građa u najviše primjera obrađena te kao takva služi za dalje korištenje i doradbu, odnosno uključivanje u znanstveni život. Ali to govori i o stanju domaće antroponimijske znanosti, svjedoči kako je ona još na stupnju otkrivanja podataka i njihove početne obradbe. Ujedno je i poticajem za jednako djelo u drugim našim sredinama u kojima postoji antroponimna arhivska građa. Nju je, dakako, potrebno pronaći i izložiti je na danje svjetlo. I tek kada sva ili skoro sva bude tako dostupna, moći će se stvoriti

zaokružene znanstvene cjeline kao npr. rječnik starih hrvatskih osobnih imena, rječnik starih prezimena, rječnik suvremenih osobnih imena i dr. Bude li se radilo kao u minulome desetljeću ili brže, svi su izgledi da bi se u dogledno vrijeme stvorila bogata zaklada imenskih podataka iz koje bi se mogle složiti obuhvatnije cjeline. Stoga je svako ovakvo djelo biserno zrno u našoj imenarskoj ogrlici. U ogrlici koju smo dužni nanizati do kraja.

Šupukova se knjiga sastoji iz dva dijela. Prvi je antroponimijski i svakako glavni, opseže 99 stranica, drugi spada u područje povijesne dijalektologije i tek je u stanovitoj mjeri dopunom prvomu. Razumije se, zadržat ću se na imenarstvu.

Prvo poglavlje nosi naslov: Antroponimija Šibenika, povijesni pregled od XIV do početka XIX stoljeća. U njemu se govori o povijesti grada Šibenika i činiteljima koji djelovahu na antroponimiju njegova stanovništva. Doznaje se kako su u XIV. stoljeću osobna imena i prezimena izvorna u tome gradu, tj. hrvatska, malo ih je kršćanskoga podrijetla, svega desetak. Međutim postupno njihov broj raste; osobit zamah dobivaju nakon crkvenoga Sabora u Tridentu 1565. Zapravo tada je naviješten rat hrvatskim imenima: svećenici ih odbijaju, nadijevaju samo biblijska i svetačka. Šupuk ne spominje sudbinu domaćih bogonosnih imena, ali izgleda kako i ona slabo prolaze. U XIX. stoljeću jedva da životari koje izvorno hrvatsko osobno ime.

Zamjenom osobnih imena nužno se mijenjao i prezimenski sustav. Naime iščezavahu prezimena stvorena od hrvatskih imena, pojavljuju se nova izvedena od kršćanskih imena. U doba mletačke vladavine u Dalmaciji udomaćuju se i talijanska prezimena, normalno i osobna imena s njima. Nakon strašne kužne pohare u XVII. stoljeću šibensko stanovništvo bijaše desetkivano. Grad je tada popunjen stanovništvom iz zaleđa. Turske najezde i zulum bijahu gotovo trajnim uzročnikom bježanja ljudi s turskoga područja i useljivanja u grad. Tako se nađoše u Šibeniku i prezimena turskoga postanka. U XIX. stoljeću dospjelo je i koje njemačko prezime. U datome su zanimljive dvije stvari, pisac ih je dobro uočio. Najprije su prezimena što su nastala od nadimaka. Često nadimak ne-

znači ništa, uzalud je tragati za njegovim značenjem. Bez značenja je onda i prezime izvedeno od njega. Na hrvatskoj jadranskoj obali nadimaštvo je istaknuta pojava koja ište opširnije proučavanje. Na obalnome i otočkom području zaista je dosta nadimačkih prezimena.

Zapažen je, dalje, jedan zanimljiv slučaj u gradu Šibeniku, ali je vjerojatno da bijaše i u ostalim dalmatinskim gradovima. U doba svoje kratke vladavine Francuzi su zbrinjavali nahočad. Austrija je to od njih naslijedila i iskoristila za svoje - političke nakane, naravski protuhrvatske. Nahočadi je nadijevala imena iz talijanskog imenara i upisivala im talijanska prezimena. Eto i time je dokazivala i širila talijanstvo u Dalmaciji! Prateći zlu sudbinu tih bića, pisac je utvrdio kako ih je većina pomrla. To je svakako nov čimbenik u hrvatskom imenarstvu. On se mora imati na umu u istraživanju osobnih imena i prezimena XIX. stoljeća na hrvatskome jadranskom pojasu. Za ovakvo ime Šupuk je (još ranije) složio naziv: nahodimak. Nije išao dalje, no dodajem da iz njega proishodi im. nahodimaštvo, tj. imena nahočadi. Budući da se i u naše doba nahočadi nadijevaju donekle osobitija imena i prezimena, obično motivirana mjestom gdje su nađena, vremenom i dr., katkada dobivaju ime svojega nalazitelja, potom dobivaju prezime svojega usvajatelja, ovaj se naziv ne odnosi tek na šibenski slučaj iz vremena austrijskoga upravljanja, on je trajan, opći. Dok je ljudi, valjda će biti i - nahočadi. Nahočadi se obvezatno upisuje i prezime, ono mora imati poseban naziv. Držeći se Šupukova uzorka slaganja, ispada da bi najbolje odgovarao nahodoprezimenak. Time bi bilo razgraničeno ime i prezime nahočadi u nazivaljskome smislu.

Prenosim važnu tvrdnju o prezimenima:

"U XIV stoljeću u primorskim gradovima, prije nego drugdje, ustalio se antroponimni sistem imena i prezimena. To je u Šibeniku razdoblje ekonomskog poleta i procvata trgovine u vrijeme dok je slobodno zaleđe od Turaka i dok grad nije pod vlašću Mletaka, pa je u tim razvijenijim društvenim prilikama bila i nužnija točna identifikacija, te se nasljeđujući očev zanat ili imanje, nasljeđivalo i očevo ime u posesivu, što se u potvrdama u latinskom

jeziku bilježi u genitivu (npr. Goyslaus Bratoslauri)" (str. 11.).

Istina je da je u XIV. stoljeću već ustaljen prezimski sustav (imenski bijaše još u praslavenskoj zajednici!), jer se prezime u Hrvata javlja veoma rano - na početku X. stoljeća. Do konca stoljeća potvrđeno ih je nekoliko, u XI. st. može ih se navesti barem petnaestak, u XII. ih je osjetno više.

Među šibenskim prezimenima iz XIV. stoljeća stvorenim od dvočlanih imena (npr. Hvalimerić, Dragoslavljčić) bivaju i ona od imena na -man (11.). U daljemu su sadržaju kao takva navedena imena Desman (24.), Dobroman (25.) i prez. Vukmanović (88.). Pisac je ostao pri Mareticevoj tvrdnji od prije stotinjak godina prema kojoj je -man kor. morfem glag. man-iti - povećati, rasti. Nju je odbacio Petar Skok u svojem Etimologijskome rječniku II., 367. gdje veli kako je -man "složen antroponimički sufiks za muška lica, nastao je od hipokoristika praslavenskih dvočlanih ličnih imena na -mir, npr. od Radomir, Vuk(o)mir : Rađman, Vukman." Iz njegove dalje tvrdnje slijedi kako je -man našom tvorevinom, nastao na domaćem tlu. Skok se nije osvrnuo na stanje u slavenskim jezicima. Da je to učinio, našao bi suf. morfem -man u jezicima istočne i zapadne skupine. Nije složen, kako hoće Skok. Pribilježiti ću da su u nas s pomoću njega izvedena osobna imena: Desman, Dragman, Durman, Grđman, Kotroman, Milman, Rad(o)man, Rudman, Vuk(o)man, a nalijepio se i na biblijsko Mato < Matoman. Na suvremenom primjeru žicman < žica < živko pokazuje kako nije posve mrtav.

Šupuk nalazi da je već u XVI. st. malo prezimena u kojima je očuvana imenska dvočlanost, a porasla su prezimena od jednočlanih imena. Primijetio bih na ovo da je to naše općenitije ondašnje stanje, tj. kretanje od dvočlanosti ka jednočlanosti. Gubio se osjećaj za posvojnost izraženu suf. morfemom -ov/-ev ispred -ić u prezimenima kao Gladimirović i nicala su prezimena kao Dismanić. Na koncu dodaje: "U ovu skupinu navodim i prezime Bogdanouich, što je teofor. antroponim prema Deodatus" (15.). O prevođenju imena Deodatus, odnosno stvaranju našeg Bogdan prema njemu u nas se dosta pisalo. U novije vrijeme to iznosi P. Skok u navedenom rječniku, zatim Nikola Rodić u članku "O imenu Bogdan" (Onomastički

prilozi I., Beograd, 1979.). Oba se pisca slažu kako je Bogdan prevedenicom lat. Deodatus, prema tome je pakovak, calque. Valja imati u vidu činjenicu da je Bogdan rasprostranjen u svim slavenskim jezicima. Samo je u starome polj. imenarstvu potvrđen oko 150 puta! Mnoštvo je osobnih imena u slavenskom imenarstvu u kojima je prvi član bog-, drugi su pak: -hud, -čaj, -dal, -dar, -hval, -ljub, -mest, -mil, -mir, -rad, -slav, -sud, -vlad, -vlast. Zašto bi između svih tih i tolikih bio preveden jedino Bogdan? Koje su okolnosti na to nagnale davnašnje prevoditelje na golemu slavenskomu prostranstvu? Jednostavno, na ovakav je zaključak pisce naveo podatak što u lat. opstoji osobno ime Deodatus. Učinilo im se kako je složen od im. deus - bog i pt. datus - dan, dat. Uzgređice kažem da dotično ime ne bi rašireno u latinskom imenarstvu, potom da je mlado. Osnovno je pak to što Deodatus nije izvorno lat. ime, nego je polatinjen oblik starogermanskoga Theodhadus (slož. od theud, thiuda - narod i hathu - bitka, boj). I tako tvrdnja o tuđemu podrijetlu imena Bogdan počiva na glinenim nogama; sama po sebi je neodrživa.

Među nadimačka prezimena pisac ubraja etnička kao Bodulov, Bosnić, Murlaković, Rabljanin, Skradinjanin, Vlahović te ona po zvanjima i službama: Hlapotić, Kovačević, Pećarić, Prahuljić, Tavilić (15.), zatim Crnčić, Čelarević, Dulibić, Ercegović, Junaković, Ogoranin i dr. (18.). Koliko god u nas nije definiran nadimak, ipak ovakvima nije mjesto među njima. Ispada kako bi prava prezimena bila samo ona imenskoga podrijetla, npr. Budinić, Strižojević. Budući da je osobno ime Medvid, nije onda nadimačko prezime ni Medvidović, izvedenica od njega, pa kako god se na to gledalo. Kada ide za pokoje staro ime i prezime, teško je ocijeniti je li imenskoga ili nadimačkog postanja, naročito ako se nađe zabilježeno među prepoznatljivim osobnim imenima, tj. u kakvu pisanu sadržaju. No poznavanje motivacije starih indoevropskih imena i posebno slavenskih u mnogim slučajevima omogućuje svrstati jedno ime (i prezime izvedeno od njega) kamo spada. Bilo kako mu i drago, Šupuk je u ovome otišao predaleko.

Kretanje šibenskih prezimena u toku pet stoljeća sažeto je ovako:

"Razvojni pregled šibenskih prezimena od XIV do XIX stoljeća pokazuje velike promjene: nekadašnje dvočlane i jednočlane tvorbe nastale od narodnih osnova i riječi gotovo ustupaju svoje mjesto prezimenima od svetačkih i biblijskih imena u XVI stoljeću, a zatim uz ta prezimena naglo prodiru mnoga nadimačka u XVII stoljeću, tako da u antroponimiji Šibenika početkom XIX stoljeća potpuno prevladava nova antroponimna fizionomija, tek s ostacima ostataka nekadašnjeg stanja" (20.).

U XVI. stoljeću u Šibeniku se uvode matične knjige i otada je moguće sustavno pratiti njegovo antroponimijsko stanje. Grad se dijelio na četiri tzv. sektijere (četvrti). Da bi pružio potpuniju sliku šibenskih prezimena, pisac se odlučio izložiti stanje na početku XIX. stoljeća po tim četvrtima. Ukupno ih je predstavio 226, ali nije iscrpio cijelu zakladu.

Slijedi potom prikaz šibenskih osobnih imena. Najstarije je šibensko osobno ime Vsemir (svakako onodobni Všemir^b). Za nj veli da "nam ono malo govori, jer nije južnoslavenska riječ, već potječe sa sjevera (češki vesmir, a ruski vsemirnyj)" (24.). Ovdje se pisac poziva na Etimologijski rječnik P. Skoka. Treba znati kako Petar Skok ipak ne bijaše slavistom te da antroponimija nije bila njegovom dobrom stranom. To će se potvrditi i na ovome slučaju. U nas je osobno ime Vsemir prvi put zabilježeno oko 1080. ("Usemir de Subbenzani"), potom oko 1090. ("Usemmir"). I to oba puta na prostoru od Splita do Sumpetra u Donjim Poljicima. Petar Skok se s njime izravno susreo u obradbi antroponimije u Supetarskome kartularu, ali to nije uzeo u obzir u Etimologijskome rječniku. K tomu, među starim češkim osobnim imenima nije naći Vsemir, odnosno Všemir kako bi izvorno glasilo, premda ih je nekoliko u kojih je prvi član vše- (Všebor, Všeclavec, Všerad, Všerob(ka), Všetatko, Všetečka). Naime Vsemir (suvremeni Svemir) je staro hrvatsko ime. U slovenskome je imenaru zapisan oko 1181., u poljskome 1136. također u obliku Vsemir. Odavle izlazi nepobitan zaključak: Vsemir je crkoslavensko osobno ime naslijeđeno iz oroslavenskog jezika.

Od pamtivijeka su složena i nesložena imena. U najstarije

doba prevladavahu složena, no ona su kraćena zbog izgovorne ekonomičnosti i odmilištva (hipokorističnosti) pa se tako povećavao broj nesloženih, jednočlanih. Šibensko stanje u XIV. st. pokazuje da je izrazito više jednočlanih imena. I općenito uzevši, nesložena se imena stalno brojčano povećavaju, složena (glagol + imenica te pridjev, zamjenica, broj + imenica, pridjev + pridjev) veoma malo.

Jednako se skraćuju i prezimena. Navedeni su primjeri (19.) Fakčević - Fakac, Harasović - Aras, Čelarević - Čelar, Koštanović - Koštan, Šupuković - Šupuk te Halaburić - Labura, Slavičić - Slavica, Tambačić - Tambača, Vukdragović - Vudrag. U sredini gdje se ljudi oslovljuju prezimenom, ubrzo dolazi do kraćenja. Tako je primjerice Bartulović - Bare, Brozović - Brozo, Lovrinović - Lovre, Milinović - Mile, Smailović - Smajo, Šimundić - Šime i dr. Da državni zakon nije okamenio pisani oblik prezimena, u službenim bi ispravama vladalo golemo šarenilo. Mislim kada bi se unosio izgovorni oblik kako se krati.

Za prilike u XV. stoljeću kaže se:

"U XV stoljeću jači je prodor svetačkih i biblijskih imena, nastaje vrijeme kada je otmjenije djeci stavljati tuđa imena, pa tako je u tom stoljeću bezbroj onih s imenom Zuane, Zuan ili Zorzi, Iuray, Matiy, Giuan, Tomaxo, Piero, Michel itd., od kojih su neka potpuno mletačkog podrijetla. Međutim, u XV stoljeću i prvoj polovici XVI stoljeća u upotrebi su i mnoga narodna imena" (25.).

Navedeno je više dvočlanih i jednočlanih imena. Prema toj slici vidi se kako su na koncu XVI. stoljeća hrvatska imena svedena na svega njih nekoliko, svetačka i biblijska preplaviše cijelo obzorje. U sredini XVII. stoljeća donekle će zaživjeti narodna imena, no bit će to labuđi pjev, jer će se poslije skoro zatrti. U početku XIX. stoljeća naći će se tek: Cvita, Mile, Rade, Vido, Zore. Zaista tužni ostaci ostataka jednoga bogata imenarstva. Uništena je nacionalna, hrvatska zaklada za ljubav crkvene politike. Kao da je itko postao boljim vjernikom što je nosio ime biblijskoga proroka ili kojega sveca, a značenje toga imena uopće nije

razumio, jednako kao i onaj tko mu ga je naturio!

Navedoh Šupukov stavak o pomodnosti nadijevanja osobnih imena, i to radi toga da se vidi kako je ona opstojala prije više stoljeća. Naše dakle vrijeme u tome ne predstavlja nikakvu novost. Čim je slobodan izbor osobnih imena, u njemu se ubrzo pojavi pomodnost. A svako vrijeme stvara i svoj ukus. Pomodnost je korisna i poželjna kada se iznalaze imena iz nacionalnoga rječnika i u skladu s domaćom tvorbom riječi. Podnošljiva su i tuđa kada ulaze u morfolozijski sustav jezika primatelja. Moglo bi se kazati kako smo ipak do XX. stoljeća primali i uzimali takva tuđa imena koja ulažahu u naš morfolozijski sustav. U ovome stoljeću imamo npr. Agnes, Dagmar, Dolores, Ingeborg, Ines, Iris, Karmen, Margot, Mercedes, Marcijalis, Mignon, Nives i dr. te Ani/Any, Bisi/Bisy, Đeki/Đeky, Gabi/Gaby, Kati/Katy, Mari/Meri/Mary, Miki/Mickey, Vali/Valy i mnoštvo drugih. Ova je pomodnost prevršila svaku mjeru, ali se ona i dalje širi. I ne može se uspoređivati sa starijom.

Među turska prezimena u Šibeniku uvršteno je Žaja. Tvrđnja izaziva čuđenje kada izlazi iz pera čovjeka koji je u istoj knjizi pokazao kako se dobro razumije u povijesnu dijalektologiju, jednako štokavsku i čakavsku. Žaja nije turska riječ, to je čakavska imenica. Označuje žed, žeđu. Pisac je češće posizao za Skokovim Etimolozijskim rječnikom i katkada uzimao neprihvatljiva mišljenja, ovdje je to propuštao na opću štetu.

Za glas n u prez. Krnčević (32.) rečeno je kako je postao od m. Prije promjene prezime bi glasilo Krmčević, stvoreno dakle od prid. krmčev < im. krmak. Ovo neće biti. Godine 1075. te 1080. i 1090. posvjedočena su starohrvatska imena Krna/Krne/Krnja/Krnje te Krnac 1075. Postali su od prid. krn/krnj (uspor. scsl. kr6n6). Prezime Krnčević izvedeno je od im. Krnac, odnosno njegova prid. Krnčev i suf. morfema -ić. - Među prezimenima u kojih je zamuknuo h biva i Deanović (Deanouich, str. 78.). Pisac smatra da je izvoran oblik Dehanović, stvoren valjda od Dehan < Deho, odmil. od Desimir, Desislav i Desivoj. Ni ovo ne bi bilo nemoguće, no dotično je prez. od imena Dejan. Oblik džjanъ je pt. glag. džjati

- činiti, raditi. Tu je samogl. ě > e. Dobilježio bih mimogred, da ga crkveni oci nijesu izgonili jer im je izgledalo kako je postao od lat. deus - bog.

Također je teško prihvatiti tvrdnju da je prez. Vrljevac (89.) poteklo od tur. fyrlatmak preko prid. vrljav. Pisac se ovdje oslanja na pisanje I. Smailovića. Pridjev je domaćeg izvora.

Ime Zova (Zoua, str. 90.) nije pisarskom greškom, kako drži Šupuk. Zađe li se u prošlost, nalazi se da je Zovina zabilježen 1028., 1072., 1073, 1090. i Zovac 1066. Česte potvrde da bi se mogle dovesti u sumnju. Uz to uspor. današnja prezimena Zova, Zovak, Zovaković, Zovanja, Zovčić, Zovec, Zović, Zovka, Zovkić, Zovko, Zovković. Izvedeni su od kor. morfema z o v e m, zvati.

Poglavlje je končano zaključkom koji vrijedi prenijeti:

"Dok su u XV stoljeću prevladavala prezimena jednočlana i dvočlana od narodnih riječi i osnova, u XVI stoljeću prezimena nastala od svetačkih i biblijskih imena, već od XVII stoljeća sve je jači i veći prodor nadimačkih prezimena, koja doduše ne podsjećaju na nekadašnje, pune bujnosti i smislenosti narodne slavenske riječi i osnove, ali su zato izraz stvaralačke moći našeg jezika i naroda.

Nova vremena stvarajući nova prezimena, a zaboravu prepuštajući stare slavenske tvorbe, tvore već u XVI stoljeću čvrstu osnovu za evropeizaciju i internacionalizaciju prezimena, a od kraja XVII stoljeća, nakon prestanka neposredne turske opasnosti, razvijeniji i bujniji ekonomski život još više proširuje antroponimne sadržaje mnogobrojnim nadimcima, i to gotovo sve utvrđenim jednočlanim antroponimnim oblicima" (33.).

Drugo je poglavlje naslovljeno: Antroponimna građa iz starih matica šibenskog Varoša 1624-1685. U njemu su označeni arhivski izvori, potom abecedni popis prezimena i imena i imena što su u njima zapisani. Tu su i statistički podaci. Kao i do sada, prezimena i imena prenijeta su u njihovu polatinjenu obliku, manje ih je u potalijanjenu. Dakle onako kako su bilježena. Bilo bi kud

i kamo sretnije da su pohrvaćena, a stari je oblik mogao doći u zagradu. No njihovo je pročitavanje mučan posao, počesto i nesiguran. Naravski, ostavljanje imena i prezimena u tuđemu neuređenu pravopisnu obliku nije ni malo pogodno za njihovu potpuniju fonetičku obradbu. Nije toliko priječio razradbu morfologijskoga i tvorbenog stanja, što je pisac dobrano i izvršio. Zbog toga je omeđena i njihova upotrebljivost. Ni jezični stručnjaci neće uvijek biti sigurni u čitanju pojedinih imena i prezimena. To je svakako najveći propust Ante Šupuka i ujedno moja najveća zamjerka predmetnoj knjizi.

I ovdje se dotiče značenja pokojih imena i prezimena. Tako u prez. Miogostović (69.) biva ime Milgost. Pisac prenosi Maretićev prijevod njegova značenja: carum hospitum habens. Treba reći: složen je od prid. mil - mio i im. gost. Maretić nije znao uvijek protumačiti pokoji član složena osobnog imena, stoga je pribjegao njihovu prevođenju na latinski. Na žalost, time nije ništa pridobio. Imenarstvo je otišlo toliko naprijed da se doima anakronično iznositi davnašnje prijevode naših imena. Veli dalje kako u imenu Mutimir prvi član odgovara stsl. mont6. Stari je oblik Motimir6 složen od imper. m q t i , mqtiti - mutiti, smetati i mir6 - mir.

U staroj je matici prezime Zitodorouich pisano i: Xitodorouich, Zitodorouich i Sitodorouich. Šupuk u njemu prepoznaje osobno ime Žitorod, ja pak Žitodar.

Za četrdesetak prezimena (70.) tvrdi se da su nastala od "prvog dijela nekadašnjih dvočlanih narodnih imena." Međutim za većinu su moguća oba načina, tj. da je ime stvoreno kraćenjem dvočlanoga i da je izvedeno od druge riječi. Tako su se npr. prezimena Dobrojević i Draganić razvila od imena Dobroj(e) i Dragan, koja mogahu kraćenjem postati od Dobroslav i Dragoslav i jednako izvođenjem od osnove dobr- (uspor. dobar) i drag.

Varoške matice vjenčanih i umrlih iz druge polovice XVII. stoljeća veoma su bogate prezimenima i osobnim imenima. Evo kako su one predstavljene:

Armenich Elias filius Vuleti cum Margarita Gregorii Braenouich.T.:
Matheus Celar, Vittus Sarallich, Franciscus Marcouinouich 1680.

Dakle, sedam osobnih imena i pet prezimena. Kada se ovakvih 106 unesaka pomnoži s brojem 7, dobiju se 742 imena, onda s pet i nađe se 530 prezimena. Iako se neki i ponavljaju, ipak je to velika količina. Matica umrlih sadrži manje podataka. Sva osobna imena i prezimena u šupukovoj knjizi čine pravu riznicu osobnih imena i prezimena. Među njima je priličan broj malo poznatih i nepoznatih prezimena. Svaki pak podatak, bio poznat ili ne, vrijedan je kao potvrda na određenu vremenu i prostoru.

Na koncu je Nauk od fitiljač, kopljač i jednoga okupa. To je prikaz i jezična obradba djelca Marka Mihovilovića, Šibenčanina, u kojemu su pravila upravljanja oružjem i vojna nastava. Njime su udareni temelji hrvatskoga vojnog nazivlja. Mihovilović je živio u XVII. stoljeću pa je njegov jezik, ondašnji šibenski govor, koristan i poučan primjer kako se može iz osnova stvoriti nazivlje jedne struke, dakako, ako se to želi i umije. Šteta je što njegovo djelo ne bijaše dostupno te je ostalo izvan uporabe za znanstvene svrhe, na prvome mjestu kao historijat hrvatskoga vojnog nazivlja. A baci li se i površan pogled na jezik poznate Šibenske molitve (XIV. st.) i Mihovilovićeva Nauka, opaža se prilična razlika. Šibenska je molitva pisana čakavski, u Nauku su izrazite štokavske osobine. Jezik je u Nauku bliži suvremenomu govoru grada Šibenika nego jeziku u Šibenskoj molitvi. No jezik obaju djela doprinosi boljemu razumijevanju šibenske antroponimije.